

چرا حقوق مرد در خانواده بیشتر از زن است؟ / قاعده کلیدی در تربیت فرزند: «محبت

مرد به زن» و «احترام زن به مرد»

حجت الاسلام علیرضا پناهیان در دهه اول محرم، در مهدیه تهران با موضوع «نهال ولایت در نهاد خانواده» به ایراد سخنرانی پرداختند. گزیده‌ای از هشتمین جلسه این سخنرانی در ادامه می‌آید:

چرا حقوق مرد در خانواده بیشتر از زن است؟ / نیازهای مرد بیشتر از زن است

- رسول خدا(ص) به خانمی که در مورد حقوق زن بر شوهر سوال کرد، فرمود: «حقوق شوهرت از تو بیشتر است» (قَالَتْ: فَمَا لِي عَلَيْهِ مِنَ الْحَقِّ مِثْلُ مَا لَهُ عَلَيَّ؟ قَالَ: لَا وَ لَا مِنْ كُلِّ مَائَةٍ) (کافی/۵/۵۰۷)
- اینکه حقوق مرد بیشتر از زن است، به این معناست که نیازهای مرد بیشتر از زن است، لذا اگر زنی در مورد حقوق شوهرش غفلت کند، لطمه بیشتری به او وارد کرده است. اینکه مرد، حق بیشتری دارد به این خاطر است که نیازهای او در خانواده بیشتر از زن است به همین دلیل، زن‌ها باید بیشتر از مردها، حق همسر خود را رعایت کنند.
- در مورد ارتباط بین زن و مرد، زن‌ها به لحاظ روحی قوی‌تر هستند و ابتکار عمل به دست خانم‌ها است، لذا مدیریت این ارتباط نیز به خانم‌ها داده شده است و به همین دلیل، حجاب برای زن واجب شده است. حجاب مظهر قدرت زن است و معنایش این است که خانم‌ها باید روابط بین زن و مرد را مدیریت کنند.
- همان‌طور که مردها از نظر جسمی از زن‌ها قوی‌تر هستند و برای یک مرد خجالت‌آور است که یک زن را بزند، به لحاظ روحی نیز زن‌ها قوی‌تر هستند، لذا در ارتباط با مردها باید بیشتر رعایت کنند. در محیط خانواده و بین زن و شوهر نیز همین قاعده صدق می‌کند. مسئولیت‌های بیشتری که در خانه به زن‌ها داده شده است مربوط به برتری‌ها و برجستگی‌های روحی زن است. چون خداوند به هر کس در هر زمینه‌ای که توانایی بیشتری داده، مسئولیت بیشتری نیز بر عهده او گذاشته است. اما جامعه غربی درک و شعور لازم برای درک این مطلب را ندارد و می‌گوید: «زن و مرد با هم برابر هستند و باید حقوق یکسانی داشته باشند!» نتیجه این دیدگاه غلط نیز همین وضعی است که در غرب می‌بینید که بیشترین لطمه را هم زنان غربی متحمل می‌شوند. با وجود اینکه تجربه شکست خورده غرب در جلوی چشمان ما قرار دارد، اما متأسفانه هنوز هم آنچه که می‌بینیم و می‌شنویم، بیشتر اخلاق غربی و غیر اسلامی است، نه آنچه که دین به ما گفته است.

اگر خانم‌ها به مسئولیت بیشتر خود در خانواده، توجه نکنند، فرزند ولایت‌مدار در آن خانواده تربیت نخواهد شد

- اگر بخواهیم امتحان‌های الهی مرد و زن را تقسیم‌بندی کنیم، می‌توانیم بگوییم؛ بخش عمده‌ای از امتحان‌های زن در مورد شوهر و فرزندان است ولی بخش عمده امتحان‌های مرد در بیرون از محیط خانواده است. اگر خانم‌ها به مسئولیت بیشتر خود در خانواده، توجه نکنند، فرزند ولایت‌مدار در آن خانواده تربیت نخواهد شد و یکی از مهم‌ترین

نکات رفتاری که خانم‌ها باید در محیط خانواده مراعات کنند این است که احترام شوهر خود را مخصوصاً در نزد فرزندان، حفظ کنند.

قاعده کلیدی در تربیت فرزند: «محبت مرد به زن» و «احترام زن به مرد»

- قاعده مهم و کلیدی در تربیت فرزندان این است که آقایان مراقب باشند که در طول زندگی مشترک، دل همسرشان را نشکنند و زن‌ها نیز مراقب باشند غرور مرد را نشکنند. بچه‌ای از لحاظ روحی متعادل خواهد بود که ببیند، پدرش به مادرش محبت می‌کند و دل او را نمی‌شکند و مادر هم به پدر احترام می‌گذارد و غرور او را جریحه‌دار نمی‌کند. اگر غیر از این باشد، بچه به لحاظ روحی متعادل نخواهد شد و لذا برای دینداری و ولایت‌مداری آمادگی پیدا نخواهد کرد. اگر خانمی، به شوهرش احترام نگذارد و جلوی چشم فرزندان، غرور مرد را بشکند، بعید است فرزندان این خانواده درست تربیت شوند و ولایت‌مدار بار بیایند.
- مرد باید به همسرش محبت کند و دل او را نشکند و زن هم باید به همسرش احترام بگذارد و غرور او را نشکند. وقتی یک مرد با همسرش دعوا می‌کند، غالباً به این خاطر است که زن، غرور او را شکسته است، هرچند اگر مرد این را صراحتاً به زبان نیاورد، و اگر یک زن با شوهرش دعوا می‌کند غالباً به این خاطر است که مرد، دل زن را شکسته است و در جایی که باید به او محبت می‌کرده، این کار را انجام نداده است.
- همین نصیحت‌های خیلی ساده در مورد رفتار مرد و زن در خانواده، تأثیرات عمیقی بر روی فرزندان و خود زن و مرد خواهد داشت. مثلاً بعضی از آقایان می‌گویند: من که همسر را دوست دارم چه لزومی دارد که به او بگویم «دوستت دارم»؟! در حالی که گفتن این جمله ساده تأثیر بسیار خوبی بر روحیه همسرشان دارد. در روایت داریم: «هر بار که فرزند خودت را می‌بوسی، به ازای هر بوسه، یک درجه به درجات بهشت تو افزوده می‌شود.» (رسول خدا(ص): أَكثِرُوا مِنْ قُبْلَةِ أَوْلَادِكُمْ فَإِنَّ لَكُمْ بِكُلِّ قُبْلَةٍ دَرَجَةٌ فِي الْجَنَّةِ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَةٍ خَمْسُمِائَةِ عَامٍ.) (وسائل الشیعه/ ۴۸۵/۲۱) نباید از این نکات ریز و کلیدی، غفلت کرد چرا که امیرالمؤمنین(ع) می‌فرمایند: «غفلت عامل گمراهی است؛ الْغَفْلَةُ ضَلَالٌ النَّفْسُ» (غررالحکم/ ۱۴۴۵) و نیز فرموده‌اند: «غفلت برای گمراهی کافی است؛ كَفَى بِالْغَفْلَةِ ضَلَالًا» (غررالحکم/ ۵۷۶۳)

